Sekundární informační zdroje 17PBIZIZ Zdravotnické informační zdroje

Lubomír Štěpánek

Katedra biomedicínské informatiky Fakulta biomedicínského inženýrství České vysoké učení technické v Praze

Oddělení biomedicínské statistiky Ústav biofyziky a informatiky 1. lékařská fakulta Univerzita Karlova v Praze

3. dubna 2020

Informační zdroje

primární

- zdroje, které obsahují původní informaci v celé šíři
- bibliografický či elektronický zdroj
- např. kniha, skripta, časopis, článek, elektronický dokument

sekundární

- zdroje, které odkazují na některé primární zdroje
- jde obvykle o databáze vhodných (zkrácených) odkazů na primární zdroj
- říkají, "co a kde" najít
- např. bibliografická databáze, knihovnický katalog, rejstřík, reference použitých zdrojů

Bibliografický záznam = odkaz na primární dokument

- autor dokumentu
- název dokumentu
- kdy a kde byl dokument věřejněn
- obsah dokumentu
  - deskriptory systematická klíčová slova
  - klíčová slova autorsky vytvořená
  - abstrakt
- další eventuality
  - sigla kódové označení instituce, kde je dokument uložen
  - signatura kódové označení regálu, místnosti apod., kde je dokument uložen

Norma bibliografického záznamu

- v českých dokumentech (včetně závěrečných prací na vysokých školách) závazná norma
  - ČSN ISO 690 Bibliografické citace. Obsah, forma a struktura
  - ČSN ISO 690-2 Bibliografické citace. Část 2: Elektronické dokumenty nebo jejich části

Forma bibliografického záznamu článku

- jméno autora/autorů
  - u odborných článků se uvádějí jména všech autorů v pořadí podle primárního dokumentu
- název článku, případně název článku v dalším jazyce
  - u českých prací je většinou uveden i přeložený název do angličtiny
- afiliace (pracoviště) prvního autora nebo všech autorů
- informace o zdrojovém dokumentu (časopisu, sborníku)
  - název, rok vydání, ročník, číslo, strany
- iazvk dokumentu, země vydání
- typ dokumentu
  - přehledový článek, úvodník, biografie, kazuistika
- mezinárodní číslo časopisu
  - ISSN (International Standard Serial Number)

Bibliografický záznam článku

Název Application of image analysis for clinical evaluation of facial structures

/ Pavel Kasal, Patrik Fiala, Lubomír Štěpánek, Jan Měšťák, Stanislav

Machač, Jana Duspivová

Autor Kasal, Pavel, 1942-

Department of Biomedical Informatics Faculty of Biomedical Engineering Czech Technical University, Prague

Fiala, Patrik

Department of Biomedical Informatics Faculty of Biomedical Engineering Czech Technical

University, Prague

Štěpánek, Lubomír

Department of Biomedical Informatics Faculty of Biomedical Engineering Czech Technical

University, Prague

Měšťák, Jan, 1944-

Department of Plastic Surgery 1st Faculty of Medicine Charles University, Prague

Machač, Stanislav

Department of Rehabilitation and Sports Medicine 2nd Faculty of Medicine Charles University,

Prague

Duspivová, Jana

Department of Rehabilitation and Sports Medicine 2nd Faculty of Medicine Charles University,

Prague

Zdroj MEDSOFT .... Praha : Dům techniky ČSVTS, 1989-. 2015, s. 64-70. ISSN:

1803-8115. 2015

Jazyk angličtina Země Česko

....

Datum vydání

Typ dokumentu články, článek ve sborníku

Odkaz plný text volně přístupný

Signatura NLK: K 90417
Číslo záznamu bmc15015030

Persistentní link http://www.medvik.cz/link/bmc15015030

Forma bibliografického záznamu knihy

- jméno autora/autorů
  - pokud je uvedeno více než 3 autorů, uvádí se pouze první z nich
- název monografie
- nakladatelské údaje
  - místo vydání, jméno nakladatele, rok vydání
- jazyk dokumentu, země vydání
- údaje o vydání
  - např. 3. vyd.
- počet stran
- ediční údaje
  - název edice. číslo svazku. ISSN edice
- mezinárodní standardní číslo knihy
  - ISBN (International Standard Book Number)
- typ dokumentu
  - učebnice, monografie, příručky

Bibliografický záznam knihy

Název **Základy statistiky pro biomedicínské obory** / Jana Zvárová

Autor **Zvárová, Jana**, 1943-

Datum vydání 2011

Vydání 2. dopl. vyd.

Nakladatelské údaje Praha : Karolinum, 2011

Edice Biomedicínská statistika. I.

Fyzický popis 219 s.: il., tab.; 21 cm

Jazyk čeština

Země Česko

Typ dokumentu monografie, knihy

ISBN 978-80-246-1931-6

Signatura NLK: K 86747

Číslo záznamu MED00174411

Persistentní link http://www.medvik.cz/link/MED00174411

Citační styly

APA Carter, C. E., & Vealé, B. L. (2008). Digital radiography

and PACS. St. Louis, Mo: Mosby Elsevier.

Vancouver Carter CE & Vealé BL Digital radiography and PACS, St.

Louis: Mosby; 2008.

AMA Carter, Christi E., and Vealé, Beth L. Digital radiography

and PACS. St. Louis: Mosby, 2008. Print.

Chicago Carter, C. E., & Vealé, B. L. (2008). Digital radiography

and PACS. St. Louis, Mo: Mosby Elsevier.

Harvard CARTER, C. E. & VEALÉ, B. L. (2008). *Digital*

radiography and PACS. St. Louis, Mo, Mosby Elsevier.

MLA Carter, Christi E, and Vealé, Beth L. Digital Radiography

and PACS. St. Louis, Mo: Mosby Elsevier, 2008. Print.

Obsahová charakteristika

abstrakt

 většinou přejímán autorský abstrakt, kvalita autorských abstraktů závislá na kvalitě časopisu

deskriptor

 normované slovo nebo slovní spojení, které je součástí určeného deskriptorového jazyka — tezauru

klíčové slovo

 volně tvořené termíny vyjadřující obsah dokumentu, autoři k článku připojují vlastní klíčová slova

Klasifikační systémy, tezaury

- MeSH (<u>Medical Subject Headings</u>)
  - klasifikační systém v biomedicíně
- Polytematický strukturovaný heslář (PSH)
  - vlastní klasifikační systém Národní technické knihovny (NTK)
- Mezinárodní desetinné třídění (MDT)
  - univerzální, mezinárodně srozumitelný klasifikační jazyk, používá numerické kódy, základní struktura systému se člení na 10 tříd (0 - 9) a každá základní třída se dále rozkládá na 10 či méně oddílů nižšího řádu

Významné sekudnární zdroje v oblasti biomedicíny

- Medline/PubMed
- EMBASE (Excerpta Medica Database)
- Current Contents
- Bibliographia medica Čechoslovaca
- CINAHL

Medline/PubMed

- nejrozsáhlejší biomedicínská bibliografická databáze
- spravuje National Library of Medicine, Bethesda, Maryland, USA
- cca 26 milionů citací z cca 5500 odborných časopisů ze 70 zemí, 30 jazyků
- volně přístupná přes portál PubMed, placený přístup přes OVID, ProQuest
- záznamy jsou klasifikovány pomocí tezauru MeSH
- retrospektiva od roku 1966 (starší v tištěném Index Medicus)
- přístup i k Bibliographia Medica Čechoslovaca
- http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/

EMBASE (Excerpta Medica Database)

Embase®

- biomedicínská bibliografická databáze
- producentem je OVID
- cca 28 milionů citací z cca 8400 mezinárodních lékařských časopisů, > 70 zemí s retrospektivou od 1974 (1947)
- placený přístup přes OVID
- http://embase.elsevier.com/

Current Contents

- bibliografická databáze
- cca 6 milionů záznamů z cca 8 420 časopisů
- obsahy se objevují ještě před vydáním časopisu
- poslední dobou ale opouší od tématu biomedicíny
- http://www.thomsonreuters.com/

Bibliographia Medica Čechoslovaca (BMČ)

- registruje veškerou odbornou literaturu vydávanou na území ČR a SR v lékařství a zdravotnictví
- rovněž eviduje odborné práce českých a slovenských autorů v zahraničí (bohemika a slovacika)
- zpracovává monografie, články, recenze, referáty a abstrakta publikované v časopisech a sbornících
- pod správou Národní lékařské knihovny
- http://www.medvik.cz/bmc/

CINAHL

- Cumulative Index to Nursing and Allied Healt Literature
- bibliografická databáze z oblasti ošetřovatelství a pomocných zdravotnických profesí
- producentem je EBSCO
- cca 3,6 milionu citací z 3100 časopisů s retrospektivou až do roku 1984 (1937)
- http://health.ebsco.com/products/the-cinahldatabase/

Děkuji za pozornost!

lubomir.stepanek@fbmi.cvut.cz lubomir.stepanek@lf1.cuni.cz